

Tekst 1 en 2 Overkoepelende vragen

In tekst 2 gebruiken mensen sociale media met een ander doel dan in tekst 1.

- 2p **22** Wat is het doel in tekst 1 en wat in tekst 2?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“De mens is een kuddedier en dat heeft sociale implicaties’, zegt Jaap van Ginneken, massapsycholoog en schrijver van *Het enthousiasmevirus*.” in tekst 1 (regels 63-66)

- 2p **23** Past de thuisblijftrend uit tekst 2 wel of niet in de theorie van Jaap van Ginneken? Leg uit waarom.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.

In alinea 2 van tekst 2 wordt besproken dat mensen bepaalde foto’s via sociale media delen.

- 1p **24** Welke deskundige uit tekst 1 verklaart het best waarom mensen de neiging zouden hebben tot het delen van foto’s?
A marketingbureau JWT in alinea 2
B Jaap van Ginneken in alinea 3
C Sherry Turkle in alinea 4
D Robin Brouwer in alinea 5
E Paul Zak in alinea 7

Tekst 3 Vermijdbare risico’s?

Tekst 3 wordt vooral in het begin gekenmerkt door een spottende toon. Dat blijkt uit woordgroepen als: “verdraaid goed nieuws” (regel 1), “naast een uitstekend scrabblewoord” (regels 8-9) en “een voxpopje bij met blijde sportschoolsenioren” (regels 17-18).

- 2p **25** Citeer uit de alinea’s 2 en 3 vier andere voorbeelden van woorden of woordgroepen die qua toon in dit rijtje passen.

In de alinea’s 1 en 2 wordt het resultaat van een onderzoek genoemd en wordt besproken welke gegevens tot dit resultaat leiden.

- 4p **26** Vat het resultaat en de gegevens die daartoe leiden samen.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 55 woorden.

- 2p **27** Formuleer het centrale standpunt van de tekst.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 15 woorden.

In de alinea's 4 en 5 wordt gebruikgemaakt van argumentatie op basis van voorbeelden.

- 1p **28** Welk type argumentatieschema wordt in de alinea's 4 en 5 nog meer gebruikt?
Er wordt ook gebruikgemaakt van argumentatie op basis van
- A autoriteit.
 - B oorzaak en gevolg.
 - C vergelijking.
 - D voor- en nadelen.

“Bovendien is opwaartse mobiliteit niet per se gratis of gezond”.
(regels 97-98)

- 1p **29** Leg uit waardoor volgens alinea 7 opwaartse mobiliteit niet per se gratis is.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 20 woorden.

- 1p **30** Waarom zou het volgens tekst 3 bezwaarlijk zijn om steeds meer zaken als leefstijl te beschouwen?
Dat is bezwaarlijk omdat
- A mensen dan de schuld krijgen van iets waar ze niets aan kunnen doen.
 - B minderbedeelden te hard moeten knokken voor een hoge opleiding.
 - C niet alle mensen in staat zijn om het hoogst haalbare te bereiken.
 - D steeds meer ziekten worden gezien als onvermijdelijk.

tekstfragment 2

(1) Internationale wetenschappers constateerden de afgelopen jaren steeds opnieuw dat het aantal gevallen van dementie minder snel stijgt dan voorspeld en schreven dat toe aan beschermende maatregelen tegen hart- en vaatziekten. Doordat ouderen vaker medicijnen slikken tegen een hoge bloeddruk en een te hoog cholesterolpeil, zo was het idee, houden zij de aanvoerroutes naar hun hoofd schoner en dat scheelt in het verval.

(2) Het bewijs voor de stelling moest komen uit gerandomiseerd onderzoek van het Amsterdams Medisch Centrum (AMC), waarbij ouderen in twee groepen werden verdeeld en lang werden gevolgd. De helft werd iedere vier maanden uitgebreid gecontroleerd. Hun bloeddruk en cholesterol werden in de gaten gehouden, ze kregen dieettips, werden gestimuleerd om te bewegen, en konden begeleiding krijgen bij het stoppen met roken. De andere helft van de deelnemers kreeg de standaardzorg van de huisarts.

(3) Na ruim zes jaar was in de groep met de extra vaatzorg 6,5 procent van de ouderen dement geworden, tegenover 7 procent in de groep zonder begeleiding. Dat verschil was niet significant, en kan dus op toeval berusten. Een tegenvallend resultaat, erkent onderzoeksleider Pim van Gool, hoogleraar neurologie in het AMC. "Dit was niet waarop we hadden gehoopt."

*naar: Ellen de Visser
uit: de Volkskrant, 27 juli 2016*

In tekstfragment 2 wordt een mogelijke verklaring geopperd voor het minder optreden van dementie, die niet voorkomt in tekst 3.

- 2p 31 Leg uit wat die mogelijke verklaring inhoudt.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 20 woorden.

Tekst 3 en tekstfragment 2 verschillen van elkaar wat betreft de mogelijkheid om dementie te voorkomen.

- 2p 32 Leg uit wat dat verschil tussen tekst 3 en tekstfragment 2 inhoudt.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 50 woorden.

Hieronder staan zes zinnen die gebaseerd zijn op tekst 3:

- 1 Opleidingsniveau is geen leefstijl die je kunt kiezen.
- 2 Niet iedereen heeft de capaciteiten om een hoge opleiding te volgen.
- 3 Mensen betalen ook een verschillende prijs voor opwaartse mobiliteit.
- 4 Een hoge opleiding voor kansarmen bleek in de VS tot een veroudering in het DNA te leiden.
- 5 Je hebt minder invloed op het tegengaan van dementie dan uit het nieuws blijkt.
- 6 Daarnaast is ook niet elke ziekte te voorkomen.

- 2p **33** Welke drie zinnen moet je in ieder geval opnemen in een korte samenvatting van tekst 3?
Noteer de nummers van je antwoord.

Tekst 4 Beetje inkomensverlies?

“Als je een uitgekleden werkloosheidsuitkering krijgt met 70 procent van het minimumloon, ja, dan mag je piepen.” (regels 4-7)

- 1p **34** Waarom mag je in dit geval wél klagen, volgens de tekst?
Baseer je antwoord op alinea 1 van tekst 4.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“Er was geen massaal protest tegen het korten op de ontwikkelingshulp.” (regels 13-15)

- 1p **35** Formuleer in eigen woorden wat met dit voorbeeld wordt geïllustreerd.
Baseer je antwoord op alinea 1.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

In alinea 2 wordt het standpunt van de tekst gepresenteerd dat in het vervolg van de tekst beargumenteerd wordt.

- 1p **36** Formuleer dit standpunt in eigen woorden.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

In alinea 4 wordt een argument gegeven om niet te bezuinigen op de wetenschap.

- 1p **37** Wat is dat argument?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 10 woorden.